

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ

ಶಬ್ದಗಳ ಕನ್ನಡ
ಪರ್ಯಾಯಗಳು

(ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ
ಬಳಸಬಹುದಾಗಿರುವ ಶಬ್ದಗಳು)

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ವಿ ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ

ಡಾ. ಎ.ವಿ. ಪ್ರಸನ್ನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳ ಕನ್ನಡ ಪರ್ಯಾಯಗಳು

(ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ
ಬಳಸಬಹುದಾಗಿರುವ ಶಬ್ದಗಳು)

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀ ವಿ ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ
ಡಾ. ಎ.ವಿ. ಪ್ರಸನ್ನ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಸಂತೋಷ ಹಾನಗಲ್ಲ

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಎರಡನೇ ಮಹಡಿ, ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೧.

ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳ ಕನ್ನಡ ಪರ್ಯಾಯಗಳು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು : ಶ್ರೀ ವಿ ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಎ.ವಿ. ಪ್ರಸನ್ನ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ : ಡಾ. ಸಂತೋಷ ಹಾನಗಲ್ಲ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ,
ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001.

ANNYADESHYA SHABDAGALA KANNADA PARYAYAGALU

Chief Editor: Sri V Sunil Kumar

Editor: Dr. Pradhana Gurudatta & Dr. A.V. Prasanna

Secretary: Dr. Santhosh Hangal

Published by: Secretary, Kannada Development Authority,
Govt. Of Karnataka,

Vidhana Soudha, Bengaluru-560 001.

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೨೩

First Edition : March 2023

ಪುಟಗಳು : ೪೦

Pages : 40

ಕಾಗದ : ಎನ್.ಎಸ್. ಮ್ಯಾಪ್‌ಲಿಥೋ ೭೦ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಂ.

Pages : N.S. Maplitho 70 GSM

ಪ್ರತಿಗಳು : ೧೦೦೦

Copies : 1000

ಕೃತಿ ಸ್ವಾಮ್ಯ: ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

Copy Right: Secretary, Kannada Development Authority.

ಮುದ್ರಣ : ರತ್ನ ಪ್ರಿಂಟ್ ಟೂ ಪ್ಯಾಕ್

Printing : Rathna Print To Pack

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀ ವಿ ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ
ಡಾ. ಎ.ವಿ. ಪ್ರಸನ್ನ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ಎಂ. ವೆಂಕಟೇಶ್
ಡಾ. ವೀರಶೆಟ್ಟಿ
ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಚಂದರಗಿ
ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ತೋಟಗೇರ
ಡಾ. ಮಾನಸ ಎಂ ವಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಸಂತೋಷ ಹಾನಗಲ್ಲ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ.

ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ವಿನೂತನ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಧೈಯವಾಕ್ಯದೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಇಂದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಎಲ್ಲವೂ ಅಂಗೈ ತುದಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೂ ಸಹ ಆನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇ-ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕೈಪಿಡಿ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯಷ್ಟೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು ಸಹ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಗೊಳಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಅವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆ. ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಈ ಹೊತ್ತು ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತರುವುದು ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಇಂದಿನ ನಾಡು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅನ್ಯಭಾಷೆ, ಅನ್ಯಕೋಮು, ಅನ್ಯಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಕಾರಣ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಸಂದರ್ಭ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವ ಶಬ್ದಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಆಡಳಿತ ಪದಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈವರೆಗೂ ಅರ್ಥವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗದಷ್ಟು ಅವು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಜನಭಾಷೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ/ಪದವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ಜರೂರು ಕೆಲಸ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಚಿಂತಿಸಿದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ, ಎಲ್ಲ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಅಖಂಡ ಕನ್ನಡ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವೆ.

—ಶ್ರೀ ವಿ ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್

ಇಂಧನ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು
ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ನುಡಿ

ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ಭಾಗದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಜನರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರತೀಕ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಂದು ಭಾಗದ ಜನರು ಬೇರೆ ಭಾಗದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ತಮ್ಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಭಾಷೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜನರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಪರ ಭಾಷಾ ಪದಗಳು ಮೂಲ ಭಾಷೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು, ಮೂಲ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು. ಎರಡು ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿವೆ, ಸೇರುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ನಂತರ ವಿದೇಶೀಯರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಪಾರ್ಸಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್, ಅರಾಬಿಕ್ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡವು.

ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿ, ಅದು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ, ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವಾಡುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಈ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು

ಸೇರಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿವೆ. ಭಾಷೆಗಳು ಹೀಗೆ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ತನ್ನ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಬಿಡಬಾರದು. ಅವೂ ಇರಬೇಕು; ಪರಭಾಷಾ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಆಗಲೆ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವುದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಗುಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಬಳಸುತ್ತ ಬರಲಾಗಿಯೂ ಅವು ನಮ್ಮ ಜನಮಾನಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಲುಪಿವೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಪೊಲೀಸ್, ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುವ ಅನೇಕ ಪದಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಎನಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸದೆ ಕೇವಲ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬಳಸುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಸಂಪಾದಕರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗೈದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಅಖಂಡ ಕನ್ನಡ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹೈತ್ಯರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

—ಡಾ. ಸಂತೋಷ ಹಾನಗಲ್ಲ.
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಶಿಕ್ಷಣ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧ್ಯೇಯವೇ ಆಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಮರು ವಿಂಗಡಣೆಯ ಬಳಿಕ, ಈ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲ ಬಂದಿತಾದರೂ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಬದ್ಧತೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಧ್ಯೇಯ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಲೋಕಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ್ಯ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಕಾಳಜಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಉಳಿದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದೀಕ್ಷಿತ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಆಡಳಿತದ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮನಗಂಡಿದೆ. ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಆಡಳಿತದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಂಥ ಒಂದು ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು

ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಇಂಧನ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಸದರಿ ಸಮಿತಿ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಶಬ್ದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಕಂಡಂತೆ ಕನ್ನಡ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಂದಲೂ ಎರವಲು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಇಂದು ಅದರ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೭೦ ರಷ್ಟು ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಂತಯೇ ಹೊರಗಿನ ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕಿಗೆ ಕನ್ನಡವೂ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಸಂಪುಷ್ಟವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ನಡೆದಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪದಕೋಶವನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೂ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಉಣಬಡಿಸುವಂಥ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಕಾರ್ಯದ ಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು, ಅಗಾಧತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ಅಂಥ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಉಳಿದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಸಹಜೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪಂಚಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ೧) ಪೂರ್ವಪ್ರತ್ಯಯ ವಿಧಾನ (Prefixal Method) ೨) ಪರಪ್ರತ್ಯಯ ವಿಧಾನ (Suffixal Method) ೩) ಸಮಾನ ವಿಧಾನ (Compounding Method) ೪) ಸಾದೃಶ ವಿಧಾನ (Analogy & Grammatical Affinity) ಮತ್ತು ೫) ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ (Imaginative Method) ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ, ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಪರಿಷ್ಕರವನ್ನು ಮಾಡುವ,

ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ (ಡಾ.ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ) ಭಾಷಾ ತಜ್ಞರಾದ ಡಾ. ಎ.ವಿ. ಪ್ರಸನ್ನ ಮತ್ತು ಇಡೀ ತಂಡವು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಗು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ. ಸಂತೋಷ ಹಾನಗಲ್ಲ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಶ್ರೀ ವಿ ಸುನಿಲ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಈ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಾಡಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಜ್ಜನರು ಇದರ ಉತ್ತಮಿಕೆಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗ ಬಹುದೆಂದೂ ವಿಶ್ವಾಸ.

ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ
 ಎ.ವಿ.ಪ್ರಸನ್ನ
 ಸಂಪಾದಕರು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು	ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು
	ಅ	
೧	ಅಂದಾಜ್	ರಂಗಸ್ಥಳ, ಕುಸ್ತಿರಂಗ
೨	ಅಖಾಡ	ಸುದ್ದಿ, ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ
೩	ಅಖ್ಬಾರ್-ಖಬರ್	ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆತರು, ಚಾರಿಗೇ ಕೊಡು
೪	ಅಖ್ಬಿಯಾರ್	ಅಂತಿಮ ಬಾಕಿ
೫	ಅಖೈರು-ಶಿಲ್ಕು	ಸುಮಾರು / ಅಂದಾಜು
೬	ಅಚ್ಚಕಟ್ಟು	ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶ, ಸಮರ್ಪಕ, ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ
೭	ಅಜಮಾಸ್-ಅಜಮಾಸು	ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ, ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವಿಕೆ
೮	ಅರ್ಜ್ / ಅರ್ಜಿ	ಮನವಿ, ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸು, ಲಿಖಿತ ಮನವಿ, ವಿನಂತಿ ಪತ್ರ, ಬೇಡಿಕೆ ಪತ್ರ
೯	ಅರ್ಜಿದಾರ್-ಅರ್ಜಿದಾರ	ಮನವಿಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸುವವನು/ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವವನು
೧೦	ಅಡಮಾನ	ಒತ್ತೆ ಇಡು, ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟಿರುವ
೧೧	ಅದಲ್	ನ್ಯಾಯ, ತೀರ್ಪು
೧೨	ಅದಲೀ ಬದಲೀ - ಅದಲ್ ಬದಲ್	ಬದಲವಾಣೆ ಮಾಡು, ಪರಿವರ್ತನೆ
೧೩	ಅದಾಲತ್-ಅದಾಲತ್ತು (ಜಸ್ತಿ)	ನ್ಯಾಯಾಲಯ
೧೪	ಅನಾಮತ್ತು	ಇಡಿಯಾಗಿ, ಒಮ್ಮೆಗೆ
೧೫	ಅಬಕಾರಿ/ಅಬ್ಕಾರಿ/ಅಬ್ಕಾರಿ	ಮಾದಕ ವಸ್ತು ತೆರಿಗೆ
೧೬	ಅಬಾದ್	ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ
೧೭	ಅಮಲ್/ಅಮಲು	ಚಾರಿ/ಅಮಲು/ಆಚರಣೆ
೧೮	ಅಮಲ್ದಾರ್-ಅಮಲ್ದಾರ್	ಸರ್ಕಾರಿ ಆದಾಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ, ಚಾರಿಗೇ ಕೊಡುವವನು, ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ

೧೯	ಅಮಾನತ್/ಅಮಾನತ್ತು	ನಿಲಂಬನ, ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ತಡೆಹಿಡಿ
೨೦	ಅಮಾನಿ	ಸರಕಾರಿ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರುವ
೨೧	ಅಮೀನ	ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶ ತರುವವನು/ಚಾರಿಗೊಳಿಸುವವನು
೨೨	ಅಮೀರ್	ನಾಯಕ, ಆಡಳಿತಗಾರ, ಶ್ರೀಮಂತ
೨೩	ಅಲಾಹಿದ/ಅಲಾಯಿದಾ	ಅಲ್ಲದೇ, ಹೊರತುಪಡಿಸಿ
೨೪	ಅಲ್ಫಾರಿ	ಬೀರು, ಕಪಾಟು
೨೫	ಅಸಲ್/ಅಸಲೀ/ಅಸಲಿ	ನಿಜವಾದ, ಮೂಲಧನ, ಸಾಚಾ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ
೨೬	ಅಸಾಮಿ	ವ್ಯಕ್ತಿ
೨೭	ಅಹವಾಲು	ಮೇಲ್ಮನವಿ/ಮನವಿ/ವಿನಂತಿ/ಕೋರಿಕೆ
	ಆ	
೨೮	ಆಖೈರು	ಕೊನೆಯ, ಸಮಾಪ್ತಿ
೨೯	ಆಮದು	ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆಯಾತ
೩೦	ಆಯ	ಗಳಿಕೆ, ಆದಾಯ
	ಇ	
೩೧	ಇಜಹಾರ್	ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡು
೩೨	ಇಜಾಜತ್	ಅಪ್ಪಣೆ, ಅನುಮತಿ
೩೩	ಇತ್ತಿಲ್ಲೆ	ಸೂಚನೆ
೩೪	ಇನಾಂ / ಇನಾಮ್	ಇನಾಮು / ಕೊಡುಗೆ
೩೫	ಇನಾಂದಾರ / ಇನಾಂದರ್	ಇನಾಮಿನ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದವನು
೩೬	ಇನಾಮತಿ	ಇನಾಮಾಗಿ ನೀಡಿರುವ
೩೭	ಇಬಾದತ್	ಆರಾಧನೆ.
೩೮	ಇಮಾರತ್	ಕಟ್ಟಡ

೩೯	ಇರಸಾಲು	ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ, ಸರಕಿನ ರವಾನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಖಜಾನೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣ, ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಹಣರವಾನೆ
೪೦	ಇರಾದಾ-ಇರಾದೆ	ಇಚ್ಛೆ, ಬಯಕೆ, ಉದ್ದೇಶ
೪೧	ಇಲಾಕಾ-ಇಲಾಖಾ-ಇಲಾಖೆ	ಪ್ರದೇಶ, ವಿಭಾಗ, ಶಾಖೆ
೪೨	ಇಲಾಜು	ಚಿಕಿತ್ಸೆ
೪೩	ಇಸವಿ	ವರ್ಷ
೪೪	ಇಸ್ತಿಹಾರು / ಇಸ್ತಿಹಾರ್	ಪ್ರಕಟಣೆ
	ಉ	
೪೫	ಉಗಾಯೀ (ವಿಧಿಸುವಿಕೆ) - ಉಗಾಹೀ	ತೆರಿಗೆ, ವಸೂಲಿ
೪೬	ಉಗ್ರಾಣ	ಕಣಜ, ದಾಸ್ತಾನು ಕೋಣೆ, ಭಂಡಾರ
೪೭	ಉತಾರು	ತೆರಿಗೆ, ವಸೂಲಿ, ದಾಖಲಾತಿ
೪೮	ಉಧಾರ್ (ಉದ್ಧರಿ)	ಕೈಗಡ, ಸಾಲ
೪೯	ಉಮ್ಮೀದ್	ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಭರವಸೆ
೫೦	ಉಮ್ಮೀದ್‌ವಾರ	ಅಭ್ಯರ್ಥಿ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವವನು
೫೧	ಉಮೇದು	ಉತ್ಸಾಹ
೫೨	ಉಯಿಲು-ವಿಲ್	ಮರಣಶಾಸನ
೫೩	ಉರುಫ್	ಯಾನೆ, ಪರವಾಗಿ, ಮಾರಿಪತ್ತು, ಮಾರ್ಫತ್, ಅಥವಾ
	ಐ	
೫೪	ಐನ್ ಜಮಾ	ಒಟ್ಟಾರೆ ಸೇರ್ಪಡೆ
೫೫	ಐನಜ್	ಕಾರಣದಿಂದ
೫೬	ಐನಾತಿ	ಪಕ್ಕಾ
೫೭	ಐಲಾನ್	ಘೋಷಣೆ

ಶಿಲೆ	ಐಷಾರಾಮ	ಅತಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯ / ಅನುಕೂಲ
	ಕ	
೫೯	ಕಂಗಾಲು	ಬಲಹೀನತೆ, ಅಸಹಾಯಕತೆ
೬೦	ಕಂದಾಯ	ಭೂ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ
೬೧	ಕಫೇರಿ-ಕಚಹರಿ	ಕಾರ್ಯಾಲಯ
೬೨	ಕಟಾವು	ಕೊಯ್ಲು
೬೩	ಕಡತ	ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಕಟ್ಟು
೬೪	ಕಬ್ಬಾ	ಅಧೀನ, ವಶ
೬೫	ಕಬೂಲಿ - ಕಬೂಲ್	ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಒಪ್ಪು, ಸ್ವೀಕರಿಸು
೬೬	ಕಮೀ-ಕಮ್ಮಿ	ಕಡಿಮೆ, ಕೊರತೆ, ನ್ಯೂನತೆ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ
೬೭	ಕರ	ತೆರಿಗೆ, ಕಂದಾಯ
೬೮	ಕರಾರ್ - ಕರಾರು	ಒಪ್ಪಂದ, ಷರತ್ತು, ಚೌಕತಿ
೬೯	ಕಲಮು	ಶಾಸನದ ಭಾಗ, ಅನುಚ್ಛೇದ
೭೦	ಕವಾಯತು	ದೈಹಿಕ ತರಬೇತಿ, ಅಭ್ಯಾಸ
೭೧	ಕಸಬ್-ಕಸುಬು	ವೃತ್ತಿ, ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಉದ್ಯೋಗ, ಕುಶಲಕಲೆ, ಪ್ರಯತ್ನ, ಬೆನ್ನಟುವಿಕೆ
೭೨	ಕಸಬಾ	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಒಂದೇ ಇರುವ ಊರು
೭೩	ಕಸರತ್ತು	ವ್ಯಾಯಾಮ, ಪ್ರಯತ್ನ
೭೪	ಕಸಾಯಿ	ಕಟುಕ
೭೫	ಕಾಗಜ್ - ಕಾಗದ	ಹಾಳೆ, ಬರೆಯುವ ಸಾಧನ
೭೬	ಕಾನೂನ್	ನ್ಯಾಯಿಕ ನಿಯಮ, ಕಾಯ್ದೆ, ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತೆ, ನ್ಯಾಯ ಶಾಸನ, ಸಂವಿಧಾನ ಶಾಸನ
೭೭	ಕಾಮಗಾರಿ	ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸ

೭೮	ಕಾಯದಾ-ಕಾಯ್	ನ್ಯಾಯ ಶಾಸನ, ಶಾಸನ
೭೯	ಕಾಯಮ್-ಕಾಯಂ	ಶಾಶ್ವತ, ಬದಲಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ, ಶಾಶ್ವತವಾದ, ಸ್ಥಿರ
೮೦	ಕಾರ್‌ಖಾನೆ	ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಳ, ಉದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರ
೮೧	ಕಾರಕೂನ	ಗುಮಾಸ್ತ, ಕಛೇರಿ ಸಹಾಯಕ
೮೨	ಕಾರುಬಾರು	ವ್ಯವಹಾರ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯ
೮೩	ಕಾಹಿಲ್, ಕಾಹಿಲೀ	ಕಾಯಿಲೆ
೮೪	ಕಿದಿಫ	ದಿನವಹಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ, ಜಮಾ-ಖರ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕ, ಲೆಕ್ಕದಪುಸ್ತಕ
೮೫	ಕಿನಾರೆ	ಅಂಚು, ದಡೆ
೮೬	ಕಿಮ್ಮತ್ತು	ಬೆಲೆ, ಮೌಲ್ಯ
೮೭	ಕಿರಾಯಾ	ಬಾಡಿಗೆ
೮೮	ಕಿರಾಣಿ	ದಿನಸಿ, ಧಾನ್ಯ
೮೯	ಕುರ್ಕಿ (ಜಪ್ಪಿ)	ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆ
೯೦	ಕುಮ್ಮಿ	ಬೆಂಗಾವಲು, ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿಗೆ ತಾಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುಡ್ಡದ ಜಮೀನು
೯೧	ಕುರ್ಸಿಫ	ಕುರ್ಚಿ
೯೨	ಕುಮ್ಮಕ್	ಬೆಂಬಲ, ನೆರವು, ಚಿತಾವಣೆ
೯೩	ಕೈಫಿಯತ್ತು-ಕೈಫಿಯತ್	ಹೇಳಿಕೆ, ನಿರೂಪಣೆ, ಅಜ್ಞಾಪಕ
೯೪	ಕೋಮು-ಕೌಮ್	ಜನಾಂಗ, ಜಾತಿ, ಸಮುದಾಯ
೯೫	ಕೋಮುವಾದ	ಸಾಮುದಾಯಿಕ, ಜನಾಂಗೀಯ, ಜಾತೀಯ
	ಖ	
೯೬	ಖರ್ಚ್-ಖರ್ಚು	ವೆಚ್ಚ, ವ್ಯಯ
೯೭	ಖಜಾಂಚಿ	ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ, ಭಂಡಾರಿ
೯೮	ಖಜಾನಾ	ಖಜಾನೆ, ಭಂಡಾರ, ಬೊಕ್ಕಸ
೯೯	ಖಿಟ್ಟೆ	ಮೊಕದ್ದಮೆ, ಪ್ರಕರಣ

೧೦೦	ಖಿತಂ	ಮುಕ್ತಾಯ
೧೦೧	ಖರಾಬ್	ಬಂಜರು
೧೦೨	ಖರೀದ್-ಖರೀದಿ	ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
೧೦೩	ಖಾತರಿ-ಖಾತ್ರಿ	ಖಾತ್ರಿ, ನಿಜವಾದ, ಗಟ್ಟಿಯಾದ, ಖಚಿತ, ಭರವಸೆ, ನಿಶ್ಚಿತ
೧೦೪	ಖಾತಾ	ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ
೧೦೫	ಖಾತೇದಾರ	ಲೆಕ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕ
೧೦೬	ಖಾನೆ	ಗೂಡು, ಮಾಡ, ಗೃಹ
೧೦೭	ಖಾನೇಷಮಾರಿ	ಜನಗಣತಿ
೧೦೮	ಖಾಯಮ್-ಖಾಯಂ	ದೃಢ, ಶಾಶ್ವತ, ಸ್ಥಿರ
೧೦೯	ಖಾಸಗಿ	ಖಾಸಗಿ, ಸ್ವಂತದ, ವೈಯಕ್ತಿಕ
೧೧೦	ಖಾಸ್	ವಿಶೇಷ, ವೈಯಕ್ತಿಕ
೧೧೧	ಖುದ್ದು	ಸ್ವತಃ
೧೧೨	ಖುಲಾಸೆ	ಆರೋಪಮುಕ್ತ, ಬಿಡುಗಡೆ
೧೧೩	ಖುಷ್ಕಿ	ಒಣಭೂಮಿ
೧೧೪	ಖೂನಿ	ಕೊಲೆ, ಹತ್ಯೆ
೧೧೫	ಖಿಲಾಫ್	ವಿರುದ್ಧ, ಎದುರಾಗಿ
೧೧೬	ಖೇತಿ	ಒಕ್ಕಲು, ವ್ಯವಸಾಯ, ಗದ್ದೆ
೧೧೭	ಖೈದ್ ಖಾನಾ	ಸೆರೆಮನೆ, ಜೈಲು
೧೧೮	ಖೈದಿ	ಅಪರಾಧಿ, ಬಂಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ
೧೧೯	ಖೈದು	ಬಂಧನ
೧೨೦	ಖೊಟ್ಟಿ	ಸುಳ್ಳು, ಸುಳ್ಳಾದ
೧೨೧	ಖೋಟಾ	ನಕಲಿ
೧೨೨	ಖೋತಾ	ಕೊರತೆ, ಕಡಿತ
	ಗ	
೧೨೩	ಗಂಜ್	ಖಜಾನೆ, ಭಂಡಾರ

೧೨೪	ಗಜ	ಮೂರು ಅಡಿ ಉದ್ದ (36 ಇಂಚಿನ ಆಳತೆ)
೧೨೫	ಗಲ್ಲಾ	ಹಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
೧೨೬	ಗಲ್ಲೇ	ಸಂಧಿ, ಕಿರಿದಾದ ರಸ್ತೆ, ಕಿರುದಾರಿ
೧೨೭	ಗಸ್ತ್-ಗಸ್ತು-ಗತ್ತೀ	ನಿಗಾ,ಗಸ್ತು, ಗಮನಿಸು, ತಿರುಗು, ಕಾವಲು, ವೀಕ್ಷಣೆ
೧೨೮	ಗೀಬತ್	ಚಾಡಿ, ದೂರು
೧೨೯	ಗುಟ್‌ಬಂಧಿ	ಕೂಟ, ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ
೧೩೦	ಗುಮಾನಿ	ಅನುಮಾನ, ಸಂದೇಹ
೧೩೧	ಗುಮಾಸ್ತ	ಕಛೇರಿ ಸಹಾಯಕ
೧೩೨	ಗುಲಾಮ	ಸರಸಿಕ್ಕ, ಕೊಳ್ಳಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ
೧೩೩	ಗೇಣಿ	ಒಕ್ಕಲುತನ, ಭೂ ಬಾಡಿಗೆ, ಒಕ್ಕಲು ಒಪ್ಪಂದ
೧೩೪	ಗೈರು ಹಾಜರು	ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ, ಬರದೆ ಇರುವುದು
೧೩೫	ಗೋದಾಮು	ಭಂಡಾರ
೧೩೬	ಗೋಬ್ಬರ್	ಗೋಬ್ಬರ
೧೩೭	ಗೋಷ್ಟಾರೆ-ಗೋಶ್ವಾರೆ	ಜಮೀನಿನ ನಕ್ಷೆಯ ವಿವರ, ಸಾರಾಂಶ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದ ತಃಖ್ತೆ
	ಘ	
೧೩೮	ಘರ್‌ಬಂದೀ	ಗೃಹಬಂಧನ, ಮನೆ ಖೈದು
೧೩೯	ಘೇರಾವು	ಮುತ್ತಿಗೆ, ಸುತ್ತುಗಟ್ಟು
	ಚ	
೧೪೦	ಚಕಮಕಿ	ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಜಗಳ, ಮಾತಿನ ಘರ್ಷಣೆ
೧೪೧	ಚಕ್ಕುಬಂದಿ	ಜಮೀನಿನ ಉದ್ದ-ಅಗಲ ಮತ್ತು ಗಡಿಗಳ ವಿವರಗಳು
೧೪೨	ಚಲಾಯಿಸು	ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದು, ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು, ನಡೆಸು

೧೪೩	ಚಾಕರ	ಸೇವಕ
೧೪೪	ಚಾಕರಿ	ಸೇವೆ, ಊಳಿಗೆ, ಉದ್ಯೋಗ
೧೪೫	ಚಾಲನೆ	ಕಾರ್ಯಾರಂಭ, ಚಲನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.
೧೪೬	ಚಾಲ್ತಿ	ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ
೧೪೭	ಚಾಲೂ	ಚಲಾವಣೆ, ಕಾರ್ಯಶೀಲ
೧೪೮	ಚಾವಡಿ	ವಿಶಾಲವಾದ ಅಂಗಳ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ
೧೪೯	ಚಾಳಿ	ಅಭ್ಯಾಸ
೧೫೦	ಚುಕ್ತಾ	ಮುಕ್ತಾಯ, ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
೧೫೧	ಚುನಾವೆ (ಣೆ)	ಆಯ್ಕೆ, ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
೧೫೨	ಚೌಕಶೀಲ	ಚೌಕಾಸಿ, ಬೆಲೆವಳಿದಾಟ
೧೫೩	ಚೌಬೀನೆ	ಬಡಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮರ
	ಛ	
೧೫೪	ಛಪಾವಣೆ	ಮರೆ ಮಾಡುವುದು, ಬಚ್ಚಿಡುವುದು, ಮೋಸ
೧೫೫	ಛಾಪಾ (ಕಾಗಜ್)	ಅಧೀಕೃತ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಿತ ಕಾಗದ
	ಜ	
೧೫೬	ಜಂಜಾಟ-ಝಂಝಟ್	ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು, ಇಕ್ಕಟ್ಟು, ತೊಂದರೆ, ತೊಳಲಾಟ
೧೫೭	ಜಕಾತಿ	ಉಕ್ಕಡದ ಬಳಿಯ ಸುಂಕ
೧೫೮	ಜಖಂ	ಹಾನಿ, ಪೆಟ್ಟು
೧೫೯	ಜಪ್ತಿ	ಆಸ್ತಿವಶ, ಜಪ್ತು, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
೧೬೦	ಜಪ್ತೀ	ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಸ್ತು
೧೬೧	ಜಮಾ	ಜಮೆ, ಜಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಸೇರಿಸು

೧೬೨	ಜಮಾದಾರ	ಜಮಾದಾರ, ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ಅಧಿಕಾರಿ, ಸೈನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿ
೧೬೩	ಜಮಾಬಂದಿ	ಕಂದಾಯ ನಿಗದಿ
೧೬೪	ಜಮೀನ್-ಜಮೀನು	ಭೂಸ್ವತ್ತು, ನೆಲ, ಭೂಮಿ, ಗದ್ದೆ, ಹೊಲ, ಜಮೀನು
೧೬೫	ಜಮೀನ್ದಾರಿ	ಭೂ ಒಡೆತನದ ಪದ್ಧತಿ
೧೬೬	ಜಮೀನುದಾರ-ಜಮೀನ್ದಾರ	ಭೂ ಮಾಲೀಕ, ಜಮೀನಿನ ಒಡೆಯ, ಭೂ-ಒಡೆಯ
೧೬೭	ಜರೂರು / ಜರೂರ್	ತುರ್ತು, ಆವಶ್ಯಕ, ಕೂಡಲೆ
೧೬೮	ಜವಾನ್	ಸೇವಕ, ಯೋಧ, ಕೆಲಸದಾಳು
೧೬೯	ಜವಾಬ್ದಾರಿ	ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ
೧೭೦	ಜವಾಬು	ಪ್ರಶ್ನೆ, ಉತ್ತರ, ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ
೧೭೧	ಜಾಗೀರ್	ಜಹಗೀರು
೧೭೨	ಜಾಗೀರ್‌ದಾರ್	ಜಹಗೀರಿನ ಒಡೆಯ
೧೭೩	ಜಾನುವಾರು-ಜಾನವರ	ಪ್ರಾಣಿಗಳು
೧೭೪	ಜಾಮೀನ್	ಹೊಣೆ, ಈಡು, ಆಧಾರ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ
೧೭೫	ಜಾಮೀನುದಾರ	ಹೊಣೆಗಾರ
೧೭೬	ಜಾರಿ	ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು
೧೭೭	ಜಾಹೀರ / ಜಾಹೀರು / ಜಾಹೀರಾತು	ಪ್ರಕಟಣೆ, ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸುವಿಕೆ
೧೭೮	ಜಿರಾಯತ್	ಕೃಷಿ, ಸಾಗುವಳಿ
೧೭೯	ಜಿಲಾ / ಜಿಲಾ-ಜಿಲ್ಲೆ	ಪ್ರಾಂತ, ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪ್ರದೇಶ
೧೮೦	ಜುಮ್ಮಾ	ಒಟ್ಟು, ಮೊತ್ತ
೧೮೧	ಜುಲ್ಮಾನೆ	ದಂಡ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು, ಶಿಕ್ಷೆ
೧೮೨	ಜುಲುಮೆ	ಒತ್ತಾಯ, ಕಡ್ಡಾಯ

೧೮೩	ಜೇಲ್ ಜುಮಾನಾ	ಜೈಲು, ಬಂದೀಖಾನೆ, ಸೆರಮನೆ, ಶಿಕ್ಷೆ, ದಂಡನೆ
	ಟ	
೧೮೪	ಟಂಕಸಾಲ	ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ ಸ್ಥಳ, ಕಮ್ಮಟ
೧೮೫	ಟೀಕಾ	ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು
	ಠ	
೧೮೬	ಠರಾವು	ನಿರ್ಣಯ, ಗೊತ್ತುವಳಿ
೧೮೭	ಠಾಣಾ	ಠಾಣೆ, ಕೇಂದ್ರ
೧೮೮	ಠೇವಣಿ	ಇಡುಗಂಟು, ನಿಕ್ಷೇಪ
	ಡ	
೧೮೯	ಡಕಾಯಿತಿ	ದರೋಡೆ
	ಠ	
೧೯೦	ತಕರಾರು	ಆಕ್ಷೇಪ, ಅಡ್ಡಿ
೧೯೧	ತಕಾವಿ	ರೈತರಿಗೆ ನೀಡುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಾಲ
೧೯೨	ತಕ್ಷೀರು	ಅಪರಾಧ, ದೋಷ, ತಪ್ಪು
೧೯೩	ತಃಖ್ತೆ	ಪಟ್ಟಿ
೧೯೪	ತಗಾದಾ	ಒತ್ತಾಯ, ಬಲವಂತಮಾಡು
೧೯೫	ತರ್ಜುಮಾ	ಅನುವಾದ, ಭಾಷಾಂತರ
೧೯೬	ತನಹೀಬ್	ತನಿಖೆ, ವಿಚಾರಣೆ, ತಪಾಸಣೆ, ಪರಿಶೋಧನೆ
೧೯೭	ತನಾವ್	ಒತ್ತಡ
೧೯೮	ತಪಸೀಲು	ವಿವರಣೆ, ಸವಿವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪಟ್ಟಿ
೧೯೯	ತಬ್‌ದೀಲಿ	ವರ್ಗಾವಣೆ, ಸೇರ್ಪಡೆ

೨೦೦	ತರಬಿಯತ್-ತರಬೇತಿ	ಶಿಕ್ಷಣ, ಪಳಗಿಸುವಿಕೆ, ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
೨೦೧	ತರಹ	ವಿಧ, ಬಗೆ, ರೀತಿ
೨೦೨	ತರಿ	ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ, ಗದ್ದೆ
೨೦೩	ತಲಬು	ವೇತನ, ಸಂಬಳ
೨೦೪	ತಲಾಶ್	ಹುಡುಕು
೨೦೫	ತಸ್ವೀಕ್	ಪ್ರಮಾಣಿಸುವಿಕೆ, ಸತ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಪುಷ್ಟಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಹಣ
೨೦೬	ತಹಲ್	ವರೆಗೆ
೨೦೭	ತಹಸೀಲ್ದಾರ್	ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ
೨೦೮	ತಾಕೀತು	ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವಕೆ, ಸೂಚನೆ ನೀಡುವಿಕೆ
೨೦೯	ತಾರೀಖ್- ತಾರೀಕು	ದಿನ, ದಿನಾಂಕ
೨೧೦	ತಾಲ್ಲೂಕ, ತಾಲ್ಲೂಕು-ತಹಸೀಲ್	ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ
೨೧೧	ತಾಲೀಮು	ತರಬೇತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಅಭ್ಯಾಸ
೨೧೨	ತುಪಾಕಿ	ಬಂದೂಕು, ಕೋವಿ
೨೧೩	ತುರಾಯಿ	ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಚ
೨೧೪	ತೂಫಾನು	ಬಿರುಗಾಳಿ, ಚಂಡಮಾರುತ
೨೧೫	ತೈನಾತಿ	ನೇಮಕ, ನಿಗದಿಪಡಿಸು
	ಥ	
೨೧೬	ಥೋಕ್	ಸಗಟು, ಒಟ್ಟಾರೆ
	ಡ	
೨೧೭	ದಂಡ	ಶಿಕ್ಷೆ, ಜುಲ್ಮಾನೆ, ವ್ಯರ್ಥ
೨೧೮	ದಗಲ್‌ಬಾಜಿ	ಮೋಸಗಾರ
೨೧೯	ದರ್ಜೆ	ಮಟ್ಟ, ಶ್ರೇಣಿ
೨೨೦	ದತ್ತಿ	ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಕೊಡುಗೆ

೨೨೧	ದಷ್ಟರ್	ಕಡತ, ಕಚೇರಿ
೨೨೨	ದಘೇದಾರ-ದಘೆದಾರು	ಪೋಲೀಸ್ ಪೇದೆ
೨೨೩	ದಮ್ಮ	ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
೨೨೪	ದರಖಾಸ್ತು	ಅರ್ಜಿ, ಮನವಿ, ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ಅರ್ಜಿ
೨೨೫	ದರಿಯಾಪ್ತಿ	ವಿಚಾರಣೆ
೨೨೬	ದರೋಡೆಕಾರ	ಲೂಟಿ ಮಾಡುವವನು, ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವವನು
೨೨೭	ದಲಾಲ್-ದಲಾಲಿ-ದಲ್ಲಾಳಿ	ಮಧ್ಯವರ್ತಿ
೨೨೮	ದವಾಖಾನೆ	ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ, ಔಷಧಾಲಯ
೨೨೯	ದಸ್ತಗಿರಿ	ಬಂಧನ, ಸೆರೆ, ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆ, ಬಂದಿಸು
೨೩೦	ದಸ್ತಾವೇಜು	ದಾಖಲೆಪತ್ರ, ಆಧಾರಭೂತ, ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು
೨೩೧	ದಾಖಲಾತಿ-ದಾಖಲೆ-ದಾಖಲ್	ಪ್ರವೇಶ, ಅಗತ್ಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು
೨೩೨	ದಾಮಾಷಾ	ಸರಾಸರಿ, ತಕ್ಕಪ್ರಮಾಣ, ಶೇಖಡವಾರು
೨೩೩	ದಾವಾ/ದಾವೆ	ಪ್ರಕರಣ, ಮೊಕ್ಕದ್ದಮೆ
೨೩೪	ದಾಸ್ತಾನು	ಸಂಗ್ರಹ, ಕೂಡಿಡುವಿಕೆ, ಕೂಡಿಟ್ಟವಸ್ತು
೨೩೫	ದಿವಾಳಿ	ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡವನು
೨೩೬	ದಿವಾನ್-ದಿವಾಣ	ಅತ್ಯುನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿ
೨೩೭	ದೀವಾನೀ	ದಿವಾಸನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
೨೩೮	ದುಕಾನು	ಅಂಗಡಿ
೨೩೯	ದುಕಾನುದಾರ	ಅಂಗಡಿ ಒಡೆಯ, ಮಾಲೀಕ
೨೪೦	ದುಬಾರಿ	ತುಟ್ಟಿ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ
೨೪೧	ದುರಸ್ತ್-ದುರಸ್ತು	ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು, ಸರಿಪಡಿಸು, ತಿದ್ದು, ರಿಪೇರಿ

೨೪೨	ದುರಸ್ತಿ	ರಿಪೇರಿ
೨೪೩	ದೂಸರಾ	ಎರಡನೆಯ, ಇನ್ನೊಂದು
೨೪೪	ದೇಣಿಗೆ	ಕೊಡುಗೆ
೨೪೫	ದೌಲತ್ತು	ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು, ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆ
	ಧ	
೨೪೬	ಧಫಾ	ಬಾರಿ, ಸಲ, ಕಾಯ್ದೆಯ ಭಾಗ
೨೪೭	ಧಮಕೀ	ಬೆದರಿಕೆ
೨೪೮	ಧರನಾ	ಮುಷ್ಕರ, ಕೂತು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರು
೨೪೯	ಧಾಂಧಲೆ	ಗಲಾಟೆ, ಕೋಲಾಹಲ ಎಬ್ಬಿಸು
	ನ	
೨೫೦	ನಕಲು / ನಕ್ಕಲ್ / ನಕಲಿ	ಪ್ರತಿ, ಕೃತಕ, ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿದ, ಮೋಸದ
೨೫೧	ನಕಾಶೆ	ನಕ್ಷೆ, ಭೂಮಿಯ ಆಳತೆ-ಆಕಾರ
೨೫೨	ನೌಕರಿ	ಕೆಲಸ, ಉದ್ಯೋಗ, ಹುದ್ದೆ
೨೫೩	ನಗದಿ-ನಗದ್-ನಗದು	ನಾಣ್ಯದ ರೂಪದ ಹಣ
೨೫೪	ನಗದು ಗುಮಾಸ್ತ	ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಗುಮಾಸ್ತ
೨೫೫	ನಗಾರಿ	ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಾದ್ಯ
೨೫೬	ನಜರ್	ದೃಷ್ಟಿ
೨೫೭	ನಜರಾನಾ	ಕಾಣಿಕೆ, ಕೊಡುಗೆ
೨೫೮	ನಫೆ	ಲಾಭ
೨೫೯	ನಮೂದನೆ	ಮಂಡನೆ, ವಿವರಿಸುವುದು
೨೬೦	ನಮೂದು	ಉಲ್ಲೇಖ, ದಾಖಲೆ
೨೬೧	ನಮೂನಾ-ನಮೂನೆ	ಮಾದರಿ, ನಿದರ್ಶನ

೨೬೨	ನಾಕಾಬಂದಿ	ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು, ನಿರ್ಗಮನದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು
೨೬೩	ನಾಜೂಕು	ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಥಳುಕು-ಬೆಳಕು
೨೬೪	ನಾಮ್‌ಕಾವಾಸ್ತೇ	ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ
೨೬೫	ನಿಗಾ	ಎಚ್ಚರ, ಕಾವಲು
೨೬೬	ನಿಗಾವಣೆ	ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
೨೬೭	ನಿಶಾನೆ	ಗುರುತು, ಪ್ರತೀಕ, ಸಂಕೇತ
೨೬೮	ನೀಲಾಮು	ಹರಾಜು, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬೆಲೆಕೂಡಿ ಮಾರಾಟ
	ಪ	
೨೬೯	ಪಂಚಾಯತ್-ಪಂಚಾಯಿತಿ	ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ, ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯದ ಐದು ಜನರ ಕೂಟ
೨೭೦	ಪಂಸಾರಿ	ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ
೨೭೧	ಪಟ್ಟಾ	ಹಕ್ಕುಪತ್ರ
೨೭೨	ಪರವಾನಿಗೆ	ಅನುಮತಿ
೨೭೩	ಪವತಿ	ತೀರಿಕೊಂಡಿರುವ
೨೭೪	ಪಹಣೆ	ಒಕ್ಕಲುತನದ ದಾಖಲೆ, ಭೂ ದಾಖಲೆ
೨೭೫	ಪಹರೆ	ಕಾವಲು
೨೭೬	ಪಾಟೀ	ಅಡ್ಡ, ಪ್ರತಿ, ವಿರುದ್ಧ
೨೭೭	ಪಾಟೀಸವಾಲ್	ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ, ಅಡ್ಡಕೇಳಿಕೆ
೨೭೮	ಪಾವಲಿ	ನಾಲಕ್ಕಾಣಿ, ರೂಪಾಯಿಯ ಕಾಲು ಭಾಗ
೨೭೯	ಪಾವುತಿ	ಸಂದಾಯ, ಕೊಡು, ಸಲ್ಲಿಕೆ
೨೮೦	ಪಿತೂರಿ	ಒಳಸಂಚು, ತಂತ್ರ

೨೮೧	ಪುರಾವೆ	ಪ್ರಮಾಣ, ಸಾಕ್ಷ್ಯ
೨೮೨	ಪುರುಸೋತ್ತು	ಬಿಡುವು
೨೮೩	ಪೂಂಜೀ	ಬಂಡವಾಳ, ಮೂಲಧನ
೨೮೪	ಪೇಶಗಿ	ಮುಂಗಡ
೨೮೫	ಪೋಡಿ	ಭೂ ಮಾಪನ
	ಫ	
೨೮೬	ಫಕ್ರ	ಹೆಮ್ಮೆ, ಅಭಿಮಾನ
೨೮೭	ಫನಾ	ನಾಶ
೨೮೮	ಫರಕ್	ವ್ಯತ್ಯಾಸ
೨೮೯	ಫರಾನ್	ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಹುಕುಂನಾಮಾ, ಸನದು
೨೯೦	ಫಲಾನೆ	ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ಈ ವಿಷಯದ
೨೯೧	ಫಸಲು	ಬೆಳೆ
೨೯೨	ಫಾಸೀ	ನೇಣು, ಗಲ್ಲುಶಿಕ್ಷೆ
೨೯೩	ಫಾರೀಖತ್ತು	ವಿಭಾಗ ಪತ್ರ
೨೯೪	ಫಿಯಾರ್ಡ್/ಫಿರಿಯಾದು/ಫಿಯಾರ್ದಿ	ದೂರು, ದೂರುದಾರ
೨೯೫	ಫೇಹರಿಸ್ತು	ಪಟ್ಟಿ
೨೯೬	ಫೈಸಲಾ-ಫೈಸಲ್	ತೀರ್ಮಾನ, ಕೊನೆಯದು
೨೯೭	ಫೌಜ್ ದಾರ್	ಸೇನೆಯ ಕಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ
	ಬ	
೨೯೮	ಬಂಜರ್	ಬಂಜರು, ಏನೂ ಬೆಳೆಯದ
೨೯೯	ಬಂದ್	ಮುಚ್ಚಿದ
೩೦೦	ಬಂದರು	ಹಡಗು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳ
೩೦೧	ಬಂದಿ	ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ
೩೦೨	ಬಂದೀಖಾನಾ	ಕಾರಾಗೃಹ, ಸೆರಮನೆ
೩೦೩	ಬಂದೋಬಸ್ತ್	ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
೩೦೪	ಬರ್ಕತ್	ಸಮ್ಮದ್ಧಿ
೩೦೫	ಬಕ್ಲೀಸು	ಇನಾಮು, ಕೊಡುಗೆ, ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾಣಿಕೆ

೨೦೬	ಬರ್ಬಾಸ್ತು	ಕೊನೆಗಾಣಿಸು, ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸು
೨೦೭	ಬಖಾನ್	ವರ್ಣನೆ
೨೦೮	ಬಗರ್‌ಹುಕ್ಕುಂ	ಆದೇಶ ರಹಿತ
೨೦೯	ಬಚಾವು	ಉಳಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು
೨೧೦	ಬಚಾರು	ಪೇಟೆ, ಮಾರಾಟದ ಸ್ಥಳ
೨೧೧	ಬಟವಾಡೆ	ವಿತರಣೆ, ಹಂಚಿಕೆ
೨೧೨	ಬಡಾವಣೆ	ನಗರಭಾಗ
೨೧೩	ಬಡ್ಡಿ	ಹೆಚ್ಚಳ, ಮೇಲೇರಿಕೆ
೨೧೪	ಬದಲಾವ್	ಬದಲಾವಣೆ, ಪರಿವರ್ತನೆ
೨೧೫	ಬದಲಿ	ಒಬ್ಬರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ - ವಸ್ತು
೨೧೬	ಬರಾವರ್ದು	ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಹಕ್ಕು
೨೧೭	ಬಾಂದು	ಗಡಿರೇಖೆ, ಗಡಿಗುರುತು
೨೧೮	ಬಾಕೀ	ಉಳಿದ, ಹಿಂದಿನ, ಕಳೆದ
೨೧೯	ಬಾಗಾಯ್ತು	ತೋಟ
೨೨೦	ಬಾಟಾ	ದೈನಂದಿನ ವೆಚ್ಚ
೨೨೧	ಬಾಡಾ	ಬಾಡಿಗೆ
೨೨೨	ಬಾಬು	ಅಂಶ, ವಿಷಯ
೨೨೩	ಬಾಬ್ತು ಬಾಬತ್ತು	ಸಂಬಂಧಿಸಿದ
೨೨೪	ಬಿಲ್‌ಕುಲ್	ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಸರ್ವಥಾ, ಸುತರಾಂ
೨೨೫	ಬುನಾದಿ	ಅಡಿಗಲ್ಲು, ಪಾಯ
೨೨೬	ಬೇಖುದಿ	ತೋಳಲಾಟ
೨೨೭	ಬೇಚರಕ್	ಜನವಸತಿ ಇಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮ
೨೨೮	ಬೇನಾಮಿ	ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ
೨೨೯	ಬೇಬಾಕಿ	ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಲ್ಲದೇ ಇರುವರು, ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲದ

೨೨೦	ಬೇರೀಜ್-ಬೇರಿಜು	ಮೊತ್ತ, ಒಟ್ಟು
೨೨೧	ಬೇಷರತ್	ಶರತ್ತು ಇಲ್ಲದ
	ಭ	
೨೨೨	ಭಕ್ಷೀಸ್	ಖುಷಿಯಿಂದ ಕೊಡುವ, ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾಣಿಕೆ
೨೨೩	ಭತ್ತಾ	ಭತ್ಯೆ
೨೨೪	ಭರ್ತಿ	ಸೇರ್ಪಡೆ, ನೇಮಕ
೨೨೫	ಭೇಷ್	ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹ
	ಮ	
೨೨೬	ಮಂಜೂರು-ಮಂಜೂರಾತಿ	ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಅನುಮೋದನೆ
೨೨೭	ಮಜಬೂತ್	ಭದ್ರವಾದ, ಬಲವಾದ
೨೨೮	ಮಜಲು	ಹಂತ, ನೆಲೆ
೨೨೯	ಮರ್ಜ	ಇಚ್ಛೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಒಲವು
೨೩೦	ಮಜೂರಿ	ಕೂಲಿ
೨೩೧	ಮನ್ನಾ	ಕೈಬಿಡು, ಕ್ಷಮಿಸು, ರದ್ದುಪಡಿಸು
೨೩೨	ಮಘ್ನಿ	ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಡುಗೆ, ಅಧಿಕೃತವಲ್ಲದ ವೇಷಭೂಷಣ
೨೩೩	ಮರಾಮತ್ತು-ಮರಾಮತ್	ರಿಪೇರಿ, ಸರಿಪಡಿಸು, ಕಾಮಗಾರಿ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ
೨೩೪	ಮಸಲತ್ತು	ಉಪಾಯ ತಂತ್ರ, ಯುಕ್ತಿ, ಹಂಚಿಕೆ
೨೩೫	ಮಸಲಾ	ಅಂದರೆ
೨೩೬	ಮಸ್ಕಾ	ಹೊಗಳಲು, ಪ್ರಶಂಸೆ
೨೩೭	ಮಸ್ತೀ (ಸೊಕ್ಕು)	ಅಹಂಕಾರ
೨೩೮	ಮಸೌದಾ	ಮಸೂದೆ
೨೩೯	ಮಹಜರ್-ಮಹಜರು	ಪರಿಶೀಲಿಸು, ಪರಿಶೀಲನೆ
೨೪೦	ಮಹಸೂಲ್	ಸುಂಕ, ತೆರಿಗೆ
೨೪೧	ಮಾಜಿ	ಹಿಂದಿನ, ಹಿಂದೆಇದ್ದ, ಮೊದಲಿನ

೨.೫೨	ಮಾಮೂಲ್-ಮಾಮೂಲಿ	ಎಂದಿನಂತೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ, ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ
೨.೫೩	ಮಾಘಿ	ಕ್ಷಮೆ
೨.೫೪	ಮಾಘಿ ಸಾಕ್ಷಿ	ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಔದಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತನಾಗುವ ದೋಷ ವ್ಯಕ್ತಿ
೨.೫೫	ಮಾಲ್ಕಿ	ಹಕ್ಕು, ಒಡೆತನ
೨.೫೬	ಮಾಲೀಕ	ಒಡೆಯ
೨.೫೭	ಮಾಲು	ವಸ್ತು
೨.೫೮	ಮಾಹೆಯಾನ	ತಿಂಗಳಿನಂತೆ
೨.೫೯	ಮುಕ್ಕಾಂ	ತಂಗಣೆ, ಇರುವಿಕೆ
೨.೬೦	ಮುಜರಾಯಿ	ಧಾರ್ಮಿಕ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ದಾನ ದತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆ
೨.೬೧	ಮುತುವರ್ಜಿ	ಆಸಕ್ತಿ, ಆಸೆ
೨.೬೨	ಮುದ್ದತ್ತ-ಮುದ್ದತ್	ಅವಧಿ
೨.೬೩	ಮುದ್ದಾಂ	ಸ್ವತಃ, ತಾನಾಗಿಯೇ
೨.೬೪	ಮುನಾಫಾ	ಲಾಭ
೨.೬೫	ಮುನೀಂ	ಗುಮಾಸ್ತ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಡುವವನು, ಸಹಾಯಕ
೨.೬೬	ಮುನ್ನೀಫ್	ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ
೨.೬೭	ಮುಲಾಜು	ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ, ರಿಯಾಯಿತಿ
೨.೬೮	ಮೆಹರ್‌ಬಾನ್	ದಯಾಳು, ಕೃಪಾಳು
೨.೬೯	ಮೆಹರ್‌ಬಾನಿ	ಕೃಪೆ, ಔದಾರ್ಯ
೨.೭೦	ಮೇಸ್ತಿ	ಕೆಲಸ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ
೨.೭೧	ಮೇಜ್-ಮೇಜು	ಮೇಜು
೨.೭೨	ಮೈಲು	ದೂರದ ಪ್ರಮಾಣ, ಮೈಲಿ
೨.೭೩	ಮೊಕ್ಕದ್ದಮೆ	ಪ್ರಕರಣ
೨.೭೪	ಮೊಕ್ಕಾಂ	ಬೀಡು, ತಂಗು, ಇರುವ ಸ್ಥಳ

೨.೨೫	ಮೋಗಸಾಲೆ	ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಹಚಾರೆ, ಪಡಸಾಲೆ
೨.೨೬	ಮೊಬಲಗು	ಹಣ
೨.೨೭	ಮೊಹರು	ಮುದ್ರೆ
೨.೨೮	ಮೋಜಣೆ	ಅಳತೆ, ಮಾಪನ
೨.೨೯	ಮೋಜಣೆದಾರ	ಅಳತೆಗಾರ, ಮಾಪಕ
	ಯ	
೨.೩೦	ಯಾದಿ	ಪಟ್ಟಿ, ನೆನಪಿನ ಪಟ್ಟಿ
	ರ	
೨.೩೧	ರಇಯತ್	ರೈತ, ಕೃಷಿಕ
೨.೩೨	ರಕಮು	ಹಣ, ಮೊಬಲಗು, ಮಾದರಿ, ವಿಧ
೨.೩೩	ರದ್ದತಿ	ವಜಾ, ಅನೂರ್ಜಿತ
೨.೩೪	ರದ್ದು	ಹೊಡೆದು ಹಾಕು, ಅಳಿಸು ಹಾಕು, ಅಡ್ಡಗೆರೆ ಎಳೆ, ಅಮಾನ್ಯಗೊಳಿಸು
೨.೩೫	ರದ್ದಿ	ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ್ದು, ತ್ಯಾಜ್ಯ
೨.೩೬	ರವಾನೆ	ಕಳಿಸುವುದು, ಸಾಗಿಸು
೨.೩೭	ರಸೀದಿ - ರಸೀದ್	ಪಾವತಿಚೀಟಿ, ಸ್ವೀಕೃತಿ
೨.೩೮	ರಸ್ತೆ	ದಾರಿ, ಮಾರ್ಗ
೨.೩೯	ರಹದಾರಿ	ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಮತಿ
೨.೪೦	ರಾಜಿ	ಒಪ್ಪಂದ, ಒಪ್ಪಿಗೆ
೨.೪೧	ರಾಜಿನಾಮೆ	ಹುದ್ದೆ ತ್ಯಜಿಸುವ, ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ, ಪದತ್ಯಾಗ, ತ್ಯಾಗಪತ್ರ
೨.೪೨	ರಿಯಾಯ್ತಿ / ರಿಯಾಯಿತಿ	ಕಡಿಮೆದರಕ್ಕೆ, ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡು, ಸೋಡಿ
೨.೪೩	ರಿವಾಜು	ಪದ್ಧತಿ, ಉಳಿದು ಬಂದಿರುವ ರೀತಿ
೨.೪೪	ರುಕಾವಟ್	ತಡೆ, ಅಡ್ಡ

೨೯೫	ರುಜು	ಸಹಿ
೨೯೬	ರುಜುವಾತು	ಪುರಾವೆ, ಸಾಬೀತುಮಾಡುವುದು, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ತೋರುವುದು
೨೯೭	ರುಸುಮ್	ಶುಲ್ಕ
೨೯೮	ರುಷುವತ್ತು-ರಿಶ್ವತ್	ಲಂಚೆ
೨೯೯	ರೂಬುರೂಬು / ರೂಬರೂಬು	ಎದುರು ಬದುರು, ಸಮಕ್ಷೆ
೪೦೦	ರೋಜ್	ದಿನ
೪೦೧	ರೋಜುನಾಮೆ	ದಿನಸೂಚಿ, ಆದೇಶದ ಹಾಳೆ, ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ
	ಲ	
೪೦೨	ಲಕೋಚೆ	ಕಾಗದ ಪತ್ರ ಇರಿಸುವ ಚೀಲ, ಕವರು
೪೦೩	ಲಗತ್ತಿಸು	ಚೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸು
೪೦೪	ಲಗತ್ತು	ಅಡಕಗಳು
೪೦೫	ಲಗಾನ್	ಕಂದಾಯ
೪೦೬	ಲಗಾಮು	ನಿಯಂತ್ರಣ
೪೦೭	ಲವಾಜಮೆ	ಪರಿಕರ, ಸಾಮಗ್ರಿ
೪೦೮	ಲಾಗಾಯ್ತು	ಅಂದಿನಿಂದ
೪೦೯	ಲಾಗೂ	ಅನ್ವಯ, ಚಾರಿ
೪೧೦	ಲಿಖಿತ	ಬರವಣಿಗೆ ರೂಪದ
೪೧೧	ಲುಕ್ಸಾನ್	ನಷ್ಟ
೪೧೨	ಲೂಟ್	ಲೂಟಿ
	ವ	
೪೧೩	ವಕಾಲತ್	ಒಬ್ಬರ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸು
೪೧೪	ವಕೀಲ್ / ವಕೀಲ	ನ್ಯಾಯವಾದಿ
೪೧೫	ವಗೈರೆ	ಇತ್ಯಾದಿ, ಮುಂತಾದ
೪೧೬	ವಜಾ	ರದ್ದುಪಡಿಸು, ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕು

೪೧೭	ವಸೀಯತ್	ಉಯಿಲು, ಮರಣಶಾಸನ
೪೧೮	ವಸೂಲಾತಿ / ವಸೂಲು	ಪಡೆಯುವುದು, ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆ
೪೧೯	ವಸೂಲಿಗಾರ	ಸಂಗ್ರಹಣಕಾರ, ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು
೪೨೦	ವಹಿವಾಟು	ವ್ಯವಹಾರ
೪೨೧	ವಾಪಸ್	ಹಿಂದಿರುಗುವಿಕೆ
೪೨೨	ವಾಯಿದೆ	ಗಡುವು, ಸಮಯಾವಕಾಶ
೪೨೩	ವಾರಸುದಾರ್	ಹಕ್ಕುದಾರ, ವಾರಸುದಾರ
೪೨೪	ವಾರಿಸ್	ವಂಶಾನುಗತ ಹಕ್ಕು
೪೨೫	ವಿನಾಯಿತಿ	ರಿಯಾಯಿತಿ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಿಕೆ
೪೨೬	ವಿಲೇವಾರಿ	ಇತ್ಯರ್ಥ, ಏರ್ಪಾಡು, ವ್ಯವಹರಿಸು
	ಶ	
೪೨೭	ಶಾಬಾಸ್‌ಗಿರಿ / ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿ	ಮೆಚ್ಚಿಕೆ
೪೨೮	ಶಾಮೀಲು	ಒಂದಾಗು, ಒಳಸೇರಿರುವುದು
೪೨೯	ಶಿಕ್ಷೆ	ದಂಡನೆ
೪೩೦	ಶಿಫಾರಸು	ಪ್ರಭಾವ, ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಸೂಚಿಸುವುದು
೪೩೧	ಶಿಲ್ಕು	ಬಾಕಿ
೪೩೨	ಶಿವಾಯಿ	ಹೊರತುಪಡಿಸಿ
೪೩೩	ಶಿಸ್ತು	ಕಟ್ಟುಪಾಡು, ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
೪೩೪	ಶುರು	ಪ್ರಾರಂಭ
೪೩೫	ಶೇಖುದಾರ್	ಕಂದಾಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕ
	ಷ	
೪೩೬	ಷರಾ	ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಟಿಪ್ಪಣಿ ರೂಪದ ಬರಹ
	ಸ	
೪೩೭	ಸಜಾ	ಶಿಕ್ಷೆ
೪೩೮	ಸದ್ರಿ	ಚಾಲತಿಯಲ್ಲಿರುವ, ಈಗಿನ, ಅದೇ

೪೩೯	ಸನ್	ಇಸವಿ
೪೪೦	ಸನ್ನದು	ಬಿರುದು
೪೪೧	ಸಪಾಟ	ಸಮತಲ
೪೪೨	ಸಬೂಬ್	ಕಾರಣ, ಸುಳ್ಳು ಕಾರಣ
೪೪೩	ಸರಬರಾಯಿ	ಒದಗಿಸು
೪೪೪	ಸರಹದ್ದು-ಸರಹದ್	ಗಡಿ
೪೪೫	ಸರ್ಕಾರ್	ಸರಕಾರ, ಒಡೆಯ
೪೪೬	ಸಲಾಹ್	ಸಲಹೆ
೪೪೭	ಸವಾಲು	ಪ್ರಶ್ನೆಸು
೪೪೮	ಸಾಚಾ	ನಿಜವಾದ
೪೪೯	ಸಾದಿಲ್ಲಾರು	ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ವೆಚ್ಚ
೪೫೦	ಸಾಮಾನ್-ಸರಂಜಾಮು	ಸಾಮಗ್ರಿ
೪೫೧	ಸಾರಾಸಗಟು	ಒಟ್ಟಾಗಿ
೪೫೨	ಸಾಲಿಯಾನ	ವರ್ಷ, ವಾರ್ಷಿಕ
೪೫೩	ಸಾಲು	ವರ್ಷ
೪೫೪	ಸಾಹಬ್	ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿ
೪೫೫	ಸಾಹುಕಾರ	ಶ್ರೀಮಂತ
೪೫೬	ಸಿಂಚಾಈ	ನೀರಾವರಿ, ನೀರು ಹಾಯಿಸುವಿಕೆ
೪೫೭	ಸಿಪಾಹೀ	ಸೈನಿಕ, ಭಟ, ಪೇದೆ, ಪೊಲೀಸ್, ಸೇವಕ, ರಕ್ಷಕ
೪೫೮	ಸುಸ್ತಿ	ಬಾಕಿ
೪೫೯	ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ	ಚಕ್ರ ಬಡ್ಡಿ
	೩	
೪೬೦	ಹಕೀಕತ್	ವಾಸ್ತವಿಕತೆ
೪೬೧	ಹರಾತ್	ಥಟ್ಟನೆ, ಒಮ್ಮೆಲೆ
೪೬೨	ಹಡತಾಲ್	ಹರತಾಳ
೪೬೩	ಹದ್	ಹದ್ದು, ಮಿತಿ, ಗಡಿ

೪೬೪	ಹರತಾಳ	ಗಲಾಟೆ, ಮುಷ್ಕರ
೪೬೫	ಹರಾಜು	ಲಿಲಾವು, ಏಲಂ
೪೬೬	ಹರಾಮಿ-ಹರಾಂ-ಹರಮ್	ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ, ವರ್ಜ್ಯ, ನಿಷಿದ್ಧವಾದುದು
೪೬೭	ಹಸಲು	ಕೊಯ್ಲು, ಕಟಾವು
೪೬೮	ಹಾಲ್	ಸದ್ಯ, ಸ್ಥಿತಿ
೪೬೯	ಹಾಲಿ	ಪ್ರಸಕ್ತ, ಈಗ
೪೭೦	ಹಾಸಿಲ್	ಪಡೆ, ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು
೪೭೧	ಹಿಸ್ಸಾ	ವಿಭಾಗ
೪೭೨	ಹುಕಮ್	ಆಜ್ಞೆ, ಆದೇಶ
೪೭೩	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಭಾಗ

ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿ, ಅದು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ, ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವಾಡುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಈ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿವೆ. ಭಾಷೆಗಳು ಹೀಗೆ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ತನ್ನ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಬಿಡಬಾರದು. ಅವೂ ಇರಬೇಕು; ಪರಭಾಷಾ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವುದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಗುಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಬಳಸುತ್ತ ಬರಲಾಗಿಯೂ ಅವು ನಮ್ಮ ಜನಮಾನಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಲುಪಿವೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸದೆ ಕೇವಲ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬಳಸುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡತರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಗುಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರ ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುವಿರಿ ಎಂಬ ನಂಬುಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಾಗಿದೆ.

- ಡಾ. ಸಂತೋಷ ಹಾನಗಲ್ಲ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

೨ನೇ ಮಹಡಿ, ವಿಧಾನ ಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೧